

شکاف میان تئوری و عمل در پرستاری براساس رویکرد پراگماتیسم: یک مطالعه مروری

لیلا رفیعی وردنجانی^۱، مسعود فلاحي خشکناپ^{۲*}، ابوالفضل رهگوی^۳، سهیلا زابلی پور^۱، طاهره کیلوری^۱

۱- کمیته تحقیقات دانشجویی، دانشگاه علوم توانبخشی و سلامت اجتماعی، تهران، ایران

۲- استاد پرستاری، گروه پرستاری، دانشکده علوم توانبخشی، دانشگاه علوم توانبخشی و سلامت اجتماعی، تهران، ایران

۳- مربی پرستاری، گروه پرستاری، دانشکده علوم توانبخشی، دانشگاه علوم توانبخشی و سلامت اجتماعی، تهران، ایران

Journal of Education and Ethics in Nursing, Vol.11, No.3&4, Fall & Winter 2022

چکیده:

مقدمه: شکاف تئوری و عمل، یکی از اساسی و قدیمی‌ترین مشکلات پرستاری است که در بالین و آموزش پرستاران، خود را به خوبی نشان داده است. استفاده از رویکردهای فلسفی مانند پراگماتیسم، راهکاری جهت کمک به کاهش این شکاف و شناخت چالش‌های موجود در جهت رفع این شکاف می‌باشد؛ بنابراین پژوهش حاضر، با هدف بررسی رویکرد پراگماتیسم بر شکاف تئوری و عمل در پرستاری انجام شد.

روش کار: پژوهش حاضر، از نوع مروری دامنه بوده و از مقالات فارسی و انگلیسی مستخرج، از پایگاه‌های اطلاعاتی داخلی SID، MAGIRAN و IRANDOC و PubMed، EMBASE، ScienceDirect، Google Scholar، SCOPUS، ProQuest و CINHEAL در مدت زمان ۲۰۱۲ تا ۲۰۲۲، با استفاده از کلیدواژه‌هایی مانند: شکاف تئوری تا بالین، شکاف تئوری تا عمل، فاصله تئوری تا بالین، چالش‌های کاربردی بودن تئوری‌های پرستاری، فلسفه تعلیم و تربیت در پرستاری، مکاتب فلسفی در تعلیم و تربیت، تفکر انتقادی در بالین، پرستاری مبتنی بر شواهد، فرآیند پرستاری و ارتقای بالین، پراگماتیسم و آموزش، پرستاری و پراگماتیسم، به صورت مجزا، ترکیبی و معادل انگلیسی آن با استفاده از عمل‌گرهای بولین، بود.

یافته‌ها: مرور مقالات منتخب، نشان داد که شکاف تئوری و عمل، بر اساس رویکرد پراگماتیسم در پرستاری، در دو طبقه اصلی که عبارت است از: الف) عوامل فردی، که شامل سه زیر مجموعه از جمله: (۱) انگیزه تحصیل و آموزش مداوم؛ (۲) مهارت ارتباطی قوی؛ (۳) ارتقای تفکر انتقادی، می‌باشد. ب) عوامل سازمانی، که حاکی از پنج فاکتور اصلی، مانند: (۱) آموزش مبتنی بر بالین؛ (۲) بازبینی برنامه درسی؛ (۳) استفاده از متدهای نوین آموزشی؛ (۴) توانمندسازی پرستاران در جایگاه‌های مختلف شغلی؛ (۵) ارائه تسهیلات و تجهیزات نوین آموزشی، قرار می‌گیرد.

نتیجه‌گیری: توجه به عوامل افزایش دهنده انگیزه و اطلاعات پرسنل، به همراه تقویت مهارت تفکر انتقادی در کنار توجه به عوامل سازمانی مانند: استفاده از روش‌های نوین آموزشی و توانمندسازی پرستاران در شاخه‌های مختلف، می‌تواند عاملی برای کاهش شکاف تئوری و عمل، براساس رویکرد پراگماتیسم باشد.

واژگان کلیدی: شکاف، تئوری، عمل، پرستاری، پراگماتیسم

J Educ Ethics Nurs 2022; 11(3&4):61-73

مقدمه

شکاف نه تنها کاهش نیافته است؛ بلکه افزایش آن بیشتر احساس می‌شود [۵، ۷]. بیشتر مطالعات پرستاری در دنیا، وجود شکاف میان دانش نظری و خدمات بالینی را تأکید می‌کنند [۶، ۸]. این شکاف، موجب کاهش استانداردهای پرستاری و بحران در مراقبت‌های پرستاری می‌گردد [۹، ۱۰]؛ زیرا عدم آمادگی فراگیران، در انطباق با آموزه‌های تئوری و عمل، موجب واکنش‌های نامطلوبی در ابعاد جسمانی و روانی پرستاران، در

پراگماتیسم یا عمل‌گرایی، یک تفکر مهم فلسفی است، که با اعتقاد بر مبنای آنکه تنها راه حل واقعی یک مسأله می‌باشد، می‌تواند قابلیت عملی داشته باشد [۱]. علم و دانش، زمانی ارزش واقعی دارد که در عمل، کاربرد داشته باشد [۲]؛ با این حال شکاف میان تئوری و عمل، به عنوان یک مشکل اساسی در بالین مطرح می‌باشد [۳، ۴]. این شکاف، به عنوان یکی از چالش‌های اصلی حرفه پرستاری محسوب می‌شود [۴-۶]. در حال حاضر، این

*نویسنده مسئول، نشانی: استاد پرستاری، گروه پرستاری، دانشکده علوم توانبخشی، دانشگاه علوم توانبخشی و سلامت اجتماعی، تهران، ایران.

پست الکترونیک: fallahi@uswr.ac.ir

تلفن تماس: ۰۹۱۲۵۰۹۷۱۴۴

تاریخ پذیرش: ۱۴۰۲/۰۴/۰۵

تاریخ دریافت: ۱۴۰۱/۱۲/۰۹

در حوزه مکتب پراگماتیسم، در آموزش پرستاری شده است. در این زمینه سعی بر آن شد که این پژوهش، با هدف بررسی رویکرد پراگماتیسم بر شکاف تئوری و عمل در پرستاری انجام گردد.

روش کار

این مقاله مروری، به منظور بررسی رویکرد پراگماتیسم، بر شکاف تئوری تا عمل در پرستاری، انجام شد. در این پژوهش سعی بر آن شد که به این سؤالات پاسخ داده شود: الف) نقش رویکرد پراگماتیسم در پرستاری چیست؟ ب) استراتژی‌های رویکرد پراگماتیسم در شکاف تئوری تا عمل چیست؟ تحقیق حاضر، بر اساس رویکرد مرور دامنه ای (Scoping Review)، بود. این روش توسط ارکسی و اومالی (Areky & O malley) (۲۰۰۵)، مطرح شد [۲۶]. برخلاف مطالعات نظام‌مند، که محدوده کمی از پژوهش‌های با کیفیت را با سؤالات محدودتری جستجو می‌کند؛ گویی در روش مرور دامنه‌ای، محدوده سؤالات وسیع‌تری، با دامنه بیشتر و بدون محدودیت، در نوع مطالعات انجام می‌شود [۲۷]. در این نوع پژوهش، بر خلاف رویکرد مرور نظام‌مند، که به دنبال پاسخ به سؤالات در محدوده باریکی از مطالعات باکیفیت می‌باشد، مرور دامنه‌ای، محدوده وسیع‌تری از بررسی‌ها، با طراحی مختلف را در برمی‌گیرد؛ همچنین خلاصه‌ای از فعالیت‌های تحقیقاتی انجام شده در یک زمینه را ارائه و شکاف‌های موجود در مطالعات را شناسایی می‌کند؛ بنابراین هنگامی که محقق قصد دارد دامنه، وسعت و یا ماهیت فعالیت تحقیقاتی انجام شده در یک حیطه را تفحص و به طور خلاصه یافته‌های تحقیقات را بررسی کند، این روش می‌تواند مفید و کاربردی باشد [۲۷، ۲۸]. این رویکرد ۵ مرحله‌ای، با مشخص کردن سؤال پژوهش، آغاز می‌گردد. با شناسایی تحقیقات مربوطه، انتخاب مطالعات مرتبط و نمایش داده‌ها، ادامه یافته و با خلاصه کردن و گزارش داده‌ها، به پایان می‌رسد. گام اول در این زمینه، سؤال تحقیق بر مبنای آنکه «در مطالعات موجود نقش رویکرد پراگماتیسم در پرستاری و استراتژی‌های رویکرد پراگماتیسم در شکاف تئوری تا عمل چیست؟» مشخص گردید. گام دوم، یافتن مطالعات مرتبط، که ابتدا مرور مختصری بر تحقیق‌های موجود، به کمک کلید واژه‌های مورد تأیید در Emtree و MESH صورت گرفت، تا بهترین کلیدواژه‌گان برای جستجو انتخاب گردد؛ سپس با کمک واژه‌های کلیدی فارسی، شکاف تئوری تا بالین، شکاف تئوری تا عمل، فاصله تئوری تا بالین، چالش‌های تئوری تا عمل، چالش‌های کاربردی بودن تئوری‌های پرستاری، فلسفه تعلیم و تربیت در

نقش‌های حرفه‌ای می‌گردد [۱۱]. مهم‌ترین علت شکاف تئوری تا عمل، نحوه آموزش و یادگیری می‌باشد [۵]. براساس بررسی‌های انجام شده، برنامه‌های درسی کنونی پرستاری، به نسبت تغییرات روز افزون، در محیط‌های بالینی عقب‌تر است [۱۲، ۱۳]؛ به طوری که بیشتر آموزش‌های پرستاری، به صورت تئوری و در بالین کاربرد کمی دارند [۱۴]؛ در حالی که بر اساس مکتب پراگماتیسم یا عمل‌گرایی، با نزدیک کردن عمل بالینی و دانش، می‌توان شکاف موجود میان تئوری تا عمل را کاهش داد [۱]؛ زیرا مبنای پراگماتیسم در پرستاری، کاربردی بودن تئوری‌های پرستاری می‌باشد [۱۵]. براساس مکتب پراگماتیسم، کاربردی بودن نظریه‌های پرستاری در محیط‌های بالین، موجب افزایش تولید علم و دانش، می‌گردد [۱۶]. پراگماتیسم، به عنوان یک فلسفه تجربی و آرمانی می‌باشد، که ریشه در تجربیات افراد و حل مشکلات دارد [۲، ۱۷]؛ و این مکتب، براساس تحقیقات مبتنی بر شواهد است [۱۵]، که اغلب به دنبال کاربردی کردن یافته‌های تحقیق در عمل، می‌باشد [۱۳]. تئوری و عمل، دو موضوع مشترک بین آموزش پرستاری و رویکرد پراگماتیسم، محسوب می‌گردد [۱۸]. طرفداران رویکرد پراگماتیسم معتقد هستند، تئوری‌هایی که از تجارب بالینی به دست می‌آید، نقش مهمی در کاهش شکاف تئوری و عمل، دارند [۱۱، ۱۹]. پراگماتیسم، نقش مهمی در ارتقای بالین و اثر بخش کردن تئوری‌های پرستاری دارد [۱]. از آنجایی که آموزش، براساس مکتب ایده‌لیسم، بر پایه مبانی از جمله: بحث و گفتگو، آزمون خطا، روش پروژه و حل مسأله می‌باشد [۲۰]؛ در نتیجه این رویکرد فلسفی، می‌تواند تأکید ویژه‌ای بر یادگیری مشارکتی و تقویت ارتباط معلم و شاگرد، داشته باشد [۲۱]. مکتب پراگماتیسم، بر اساس دانش آموزش محور، است و برنامه درسی، معیاری برای حل مسائل زندگی می‌باشد. معلم، شرایط و زمینه یادگیری را فراهم می‌کند. این برنامه، تأکید یادگیری را بر مبنای افزایش تفکر انتقادی و خلاقیت می‌داند [۲۲]. این نوع یادگیری، براساس نیازهای فراگیران و محیط آموزشی انجام می‌شود [۲۳]؛ بنابراین آموزش براساس مهارت‌های حل مسأله و تفکر انتقادی، نقش مهمی در کاهش شکاف تئوری، تا بالین دارد [۲۴]. از آنجایی که بیش از ۵۰٪ دروس آموزش پرستاری، به صورت عملی و در محیط‌های بالینی می‌باشد؛ اما استفاده از رویکرد پراگماتیسم، در آموزش پرستاری، نقش مهمی در افزایش مهارت‌های بالینی دارد [۱، ۲۵]. علی‌رغم آنکه پراگماتیسم، در آموزش پرستاری نقش مهمی دارد؛ اما متأسفانه کمتر در متون تعلیم و تربیت، در پرستاری به آن پرداخته شده است [۲]. این درحالی می‌باشد که رویکرد پراگماتیسم، نقش اساسی در آموزش، پژوهش و مدیریت فراگیران در نظام تعلیم و تربیت، دارد [۱۷]؛ اما با این وجود مطالعات کمی،

یافته‌ها

مرور مقالات منتخب، نشان داد که شکاف تئوری و عمل، بر اساس رویکرد پراگماتیسم، در پرستاری مشتمل بر دو طبقه اصلی مانند: (۱) عوامل فردی؛ (۲) عوامل سازمانی؛ قرار می‌گیرد (جدول ۲).

الف) عوامل فردی

منظور از عوامل فردی، تمام عوامل مؤثر بر پرستار در نقش دانشجوی، پرستار بالینی و استاد می‌باشد که می‌تواند بر شکاف میان تئوری و عمل، بر اساس رویکرد پراگماتیسم، مؤثر باشد. این عوامل خود از سه زیر مجموعه که عبارت است از: (۱) انگیزه تحصیل و آموزش مداوم؛ (۲) مهارت ارتباطی قوی؛ (۳) ارتقای تفکر انتقادی، تشکیل شده است که در ذیل به آن پرداخته می‌شود.

۱) انگیزه تحصیل و آموزش مداوم

انگیزه، فرآیندی است که رفتارهای هدفدار را آغاز، هدایت و حفظ می‌کند و باعث می‌شود که افراد به گونه‌ای عمل کنند که به اهدافشان نزدیک شوند [۲۹]. بر اساس نتایج مورد بررسی، پرستاران در جایگاه‌های مختلف (دانشجو، مربی و پرستار بالینی) با حفظ انگیزه مداوم در یادگیری و تلاش در جهت توانمندسازی به صورت پیاپی، می‌توانند در نزدیک شدن فاصله بین تئوری تا عمل، مؤثر باشند [۵، ۹، ۱۳، ۳۰]. بر این اساس انتخاب دانشجویان و مربیان با انگیزه می‌تواند، پرستاران را به صورت عمل‌گرا در کاهش این شکاف، تقویت و راهنمایی کند.

۲) مهارت ارتباطی قوی

مهارت ارتباطی، به معنای توانایی برقراری ارتباط واضح، گوش دادن فعال، همکاری، مذاکره سازنده در تعارض، جستجو و ارائه کمک در صورت نیاز است. مهارت‌های ارتباطی، برای موفقیت در زندگی و کار به خصوص حرفه‌هایی که با بیماران در تماس هستند، بسیار مهم می‌باشد [۳۱]. بر اساس نتایج حاصل از مطالعات مورد بررسی، توانایی برقراری ارتباط صحیح دانشجو - مربی - پرستار بالین و تمام رده‌های شغلی مؤثر در آموزش حرفه پرستاری، می‌تواند انتقال دهنده تجربه‌ها و در نتیجه کمک‌کننده به کاهش شکاف موجود میان تئوری و عمل، باشند [۱۱، ۱۲]. ایجاد بستر مناسب برای ارتباط متقابل پرستاران و مربیان پرستاری، همراه با استفاده از زبان عمل‌گرایانه در قالب دستورالعمل‌های بالینی می‌تواند، به کاهش این شکاف کمک کند [۱۲].

۳) ارتقای تفکر انتقادی

پرستاری، مکاتب فلسفی در تعلیم و تربیت، تفکر انتقادی در بالین، پرستاری مبتنی بر شواهد، فرآیند پرستاری و ارتقای بالین، پراگماتیسم و آموزش، پرستاری و پراگماتیسم و معادل انگلیسی کلمات Theory-Practice Gap, Pragmatism, Evidence-Based Nursing and Active Learning، استراتژی جستجو تنظیم شد. بر اساس معیار ورود، برای یافتن مقالات و پایان نامه‌های فارسی و انگلیسی زبان، پایگاه‌های داده فارسی و انگلیسی PubMed, Embase, SID, Scopus Magiran, sciences of web, scholar google، در مدت زمان ۲۰۱۲ تا ۲۰۲۲، توسط دو محقق، به طور جداگانه جستجو گردید و خلاصه مقالات ارائه شده به صورت شفاهی یا سخنرانی، از دامنه کنکاش خارج گردید؛ همچنین برای تکمیل مرور انجام شده، جستجوی دستی مطالعات، بررسی لیست منابع مقالات بسیار مرتبط و مجلات کلیدی نیز صورت گرفت. گام سوم، جهت انتخاب مطالعات مرتبط با عناوین و چکیده، تمامی پژوهش‌های به دست آمده، بررسی گردید و مقالات مرتبط، برای مرور متن کامل انتخاب شد؛ سپس مقالات فارسی یا انگلیسی زبانی که بر شکاف تئوری و عمل، بر اساس رویکرد پراگماتیسم، در پرستاری تمرکز داشتند وارد مطالعه شدند. گام چهارم، داده‌های استخراج شده از مقالات، بر اساس جدولی که از پیش توسط تیم پژوهش تهیه شده بود استخراج گردید و در مرحله آخر، مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت. در جستجوی انجام شده، بر اساس استراتژی جستجو، ۱۱۳ مقاله از پایگاه‌های اطلاعاتی مختلف شامل: ۲۵ مقاله فارسی و ۸۸ مقاله انگلیسی، به دست آمد. از این میان، ۴۷ مقاله به علت تکراری بودن و ۷ مقاله، به علت داشتن زبان غیر فارسی و انگلیسی حذف و ۵۹ مقاله، باقی ماند. معیارهای ورود، شامل مقالات ارتباط موضوعی با پرستاری، زبان مقاله (فارسی یا انگلیسی) و ارائه مشخصی از راهکارهای مؤثر بر شکاف تئوری و عمل، بر اساس رویکرد پراگماتیسم بود. بعد از بررسی عنوان و چکیده مقالات، معیار ورود، ۲۳ مقاله از فرآیند بررسی خارج و ۳۶ مقاله باقی ماند. معیارهای خروج مقالات، شامل: عدم دسترسی به نسخه کامل مقاله، کیفیت پایین مطالعه در ارائه نتایج، بر اساس رویکرد پراگماتیسم بود. ۱۹ مقاله، به علت عدم دسترسی به فایل کامل، مبهم و در گزارش یافته‌های مورد نظر، در بخش نتایج حذف شدند و ۱۷ مقاله، شامل ۱۰ مقاله فارسی و ۷ مقاله انگلیسی، مورد بررسی قرار گرفتند (جدول و نمودار ۱).

میان تئوری و عمل، در آن به خوبی رعایت نشده و بیشتر شرکت-کنندگان در مطالعات مختلف، به فاصله زیاد میان برنامه درسی، متناسب با نیاز پرستاران در بالین، اشاره کرده‌اند؛ به طوری که تمام تلاش‌ها در جهت نزدیک کردن تئوری به عمل، دربرگیرنده حذف مرز اصلی میان آن‌ها نیست؛ بلکه به معنای یافتن بهترین راهبرد در استفاده تئوری در بالین و عملیاتی کردن آن‌ها در محیط‌های واقعی می‌باشد [۷، ۹، ۱۲، ۱۵، ۳۰، ۳۴].

۳) استفاده از متدهای نوین آموزشی

تدریس، مهارتی است که در مدت زمانی مختلف، متناسب با پیشرفت تکنولوژی و تغییرات محیط، دچار تحول و دگرگونی می‌شود؛ از جمله پرستاری، یک حرفه بالینی است که نیاز به آموزش انجام مراقبت از بیمار، در موقعیت‌های بحرانی تا معمولی، دارد. استفاده از متدهای نوین آموزشی مانند: شبیه‌سازی، مشارکت فراگیر و کلاس‌های دانشجو محور، می‌تواند، زمینه را برای تلاش در جهت عملیاتی کردن تئوری‌های موجود در پرستاری، با تلاش فردی دانشجویان موثر باشد [۱۴، ۳۵، ۳۶].

۴) توانمندسازی پرستاران در جایگاه‌های مختلف شغلی

براساس فرهنگ لغت مارین و بستر توانمندسازی، به معنای «داشتن دانش، اعتماد به نفس، ابزار یا توانایی انجام کارها یا تصمیم‌گیری برای خود است.» [۳۷]. نیاز به توانمندسازی پرستاران در مراحل مختلف شغلی، از دانشجو گرفته تا استادان، یکی از مهم‌ترین فاکتورهای عمل‌گرایی، در استفاده از تئوری‌ها در بالین و به تبع آن کاهش گپ، میان تئوری و عمل، می‌باشد. استفاده از کارگاه‌های دانش‌افزایی ویژه استادان، آموزش مداوم و به‌روز پرستاران بالین، تلاش در جهت توسعه خلاقیت فردی و جستجوی اطلاعات جدید در نزدیک شدن تئوری به عمل، بسیار مؤثر خواهد بود [۵، ۹، ۳۰، ۳۵، ۳۸].

۵) ارائه تسهیلات و تجهیزات نوین آموزشی

آموزش امروز، در گروه استفاده از فناوری نوین، تجهیزات هدفمند و کمک به درک بهتر واقعیت است. زمانی که پرستاران بتوانند به کمک تجهیزات و تسهیلات نوین، در زمینه ارائه مراقبت‌های پرستاری به بیمار تلاش کنند، می‌توانند صحیح‌ترین فرم استانداردهای اشاره شده در قالب تئوری را برای بیمار، اجرایی کرده و کیفیت مراقبت و رضایت از بیمار را افزایش دهند [۹، ۱۳، ۲۱].

تفکر انتقادی، به معنای توانایی تجزیه و تحلیل حقایق، شواهد، مشاهدات و استدلال‌های موجود برای شکل دادن به قضاوت است. این ارزیابی اغلب بی‌طرفانه انجام شده و یکی از مهم‌ترین اصول کاری پرستاران می‌باشد [۳۲]. سعید و همکارانش، در مطالعه خود عنوان کردند که توانایی پرستاران در استفاده از سطوح بالای تفکر انتقادی و هرم مبتنی بر شواهد، باعث عملیاتی کردن تئوری‌های موجود در پرستاری و راهیابی آن‌ها به محیط مراقبتی بیمار، کمک کننده است [۳۰]. این نکته بسیار حائز اهمیت می‌باشد که توانایی استفاده از هرم شواهد و قدرت پژوهشگری پرستاران، می‌تواند در کنار قوه تفکر انتقادی در زمینه عملی شدن نظریه‌های موجود در پرستاری و یا ساخت‌گزاره‌های ارتقا دهنده عملکرد بالینی این حرفه، کمک کننده باشد [۱۳، ۱۴، ۳۳].

ب) عوامل سازمانی

منظور از عوامل سازمانی، تمام فاکتورهایی است که سازمان‌های پرستاری در نقش‌های مختلف (مدیریتی، آموزشی، بالینی، پژوهشی)، با انجام آن‌ها می‌توانند در زمینه مدیریت شکاف تئوری و عمل، مؤثر باشند. این عوامل خود به ۵ فاکتور اصلی مانند: (۱) آموزش مبتنی بر بالین؛ (۲) بازبینی برنامه درسی؛ (۳) استفاده از متدهای نوین آموزشی؛ (۴) توانمندسازی پرستاران در جایگاه‌های مختلف شغلی؛ (۵) ارائه تسهیلات و تجهیزات نوین آموزشی؛ می‌باشد.

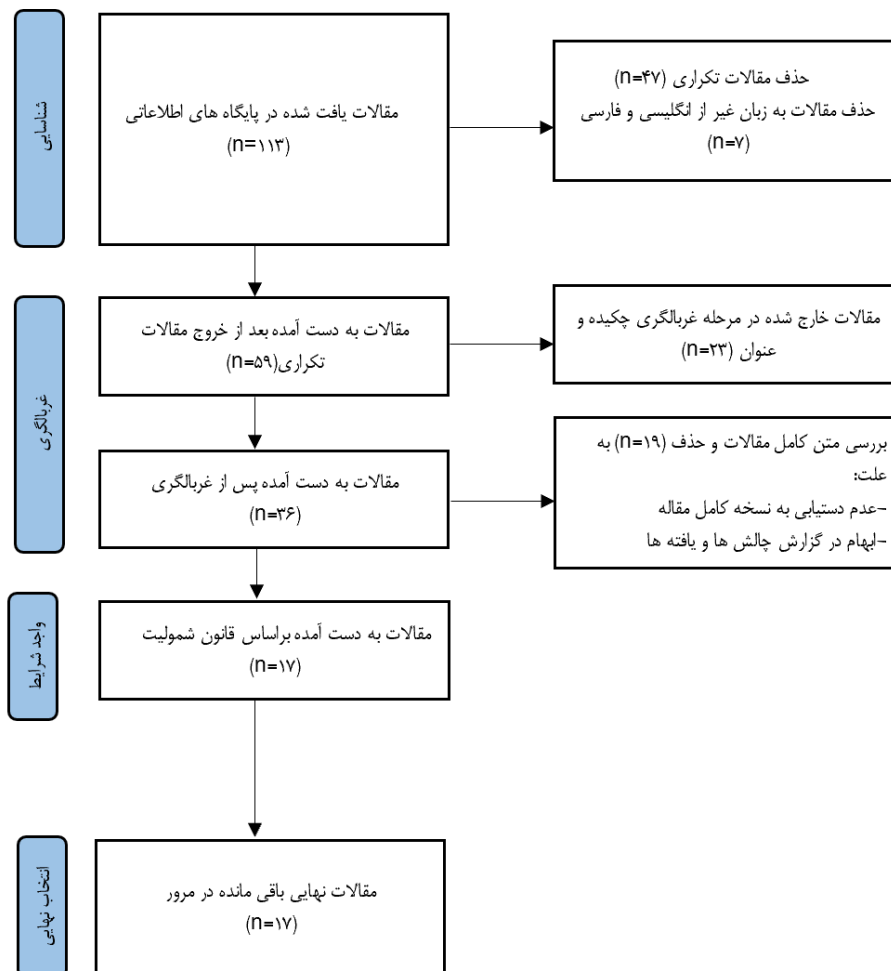
۱) آموزش مبتنی بر بالین

آموزش مبتنی بر واقعیت موجود در محیط‌های بالینی، در طول دوره تحصیلی دانشجویان پرستاری و همچنین دوره‌های بازآموزی پرستاران شاغل در بالین، از جمله مهم‌ترین فاکتورهای مؤثر، در کاهش شکاف مورد نظر است. زمانی که آموزش این حرفه، بر مبنای واقعیت موجود در فضای بالینی و حتی متناسب با شرایط هر منطقه اختصاصی طراحی گردد، باعث تغییر تئوری‌های موجود متناسب با شرایط بالین و کاهش گپ مورد نظر می‌شود [۷، ۹، ۱۱، ۱۳، ۱۷].

۲) بازبینی برنامه درسی پرستاری

به طور کلی هدف از تربیت نیروی پرستاری در مقطع پرستاری، ارائه خدمات مراقبتی به بیماران، مردم در سطح جامعه و مراکز درمانی می‌باشد؛ اما با توجه به اینکه برنامه آموزشی تدوین شده، غالباً الگو گرفته از برنامه‌های سایر کشورها است؛ بنابراین فاصله

('theory-practice relationship'/exp OR 'theory-practice' OR 'theory-practice gap' OR 'theory-practice integration' OR 'theory-practice interaction' OR 'theory-practice relationship') AND ('nurse'/exp OR 'anaesthetist nurse assistant' OR 'anesthetist nurse assistant' OR 'community health nurse' OR 'community health nurses' OR 'nurse' OR 'nurse, community health' OR 'nurses' OR 'nurses, community health' OR 'nurses, public health' OR 'nursing assistance' OR 'public health nurse' OR 'public health nurses')

نمودار ۱: PRISMA نحوه خروج و ورود مطالعات مرور شده

جدول ۲: عوامل مؤثر بر شکاف تئوری و عمل، بر اساس رویکرد پراگماتیسم، در پرستاری

زیر طبقات	طبقات اصلی
۱) انگیزه تحصیل و آموزش مداوم؛ ۲) مهارت ارتباطی قوی؛ ۳) ارتقای تفکر انتقادی؛	عوامل فردی
۱) آموزش مبتنی بر بالین؛ ۲) بازبینی برنامه درسی؛ ۳) استفاده از متدهای نوین آموزشی؛ ۴) توانمندسازی پرستاران در جایگاه‌های مختلف شغلی؛ ۵) ارائه تسهیلات و تجهیزات نوین آموزشی؛	عوامل سازمانی

جدول ۳: مقالات منتخب مورد بررسی

ردیف	نویسنده و سال انتشار	عنوان مقاله	نوع مطالعه	کشور	عرصه	نتایج
۱	حقانی و همکاران (۱۳۹۰) [۳۳]	یادگیری فعال، راهکارهای جهت کاهش فاصله تئوری تا عمل در آموزش بالینی	مروری	ایران	بررسی ۳۶مقاله	<p>☑ استفاده از آموزش فعال، به ویژه در زمینه روش‌های یادگیری مبتنی بر عواملی چون: تکلیف، عملکرد و تمرین، که فراگیر را در جریان یادگیری مشارکت می‌دهند، عمق یادگیری را افزایش و باعث کاهش فاصله تئوری تا عمل، می‌شوند.</p>
۲	خدایی و همکاران [۵]	بررسی راهکارهای کاهش شکاف بین دانش نظری با عملکرد بالینی از دیدگاه دانشجویان پرستاری دانشگاه علوم پزشکی تبریز	توصیفی-مقطعی	ایران	۲۰۰ دانشجوی از طریق پرسشنامه	<p>انتخاب دانشجویان علاقه‌مند به رشته پرستاری و به‌روز کردن استادان از طریق برگزاری کارگاه‌هایی جهت استفاده از روش‌های نوین آموزشی و نیز برنامه‌ریزی آموزشی مناسب، جهت انتخاب مربیان با صلاحیت علمی و عملی بالا، از راهکارهای کاهش شکاف میان دانش نظری و عملکرد بالینی، در رشته پرستاری می‌باشد.</p>
۳	کرمان ساوری و ایمانی (۲۰۱۳) [۲۱]	درک دانشجویان پرستاری از کیفیت آموزش تئوری و بالینی: یک مطالعه کیفی	کیفی	ایران	۴۰ دانشجوی پرستاری	<p>☑ وضعیت آموزش تئوری و بالینی، نیازمند تأمین جامع‌تر شیوه‌های آموزشی، در جهت یکپارچه کردن دانش و عمل، امکانات و تجهیزات محیط بالین و بازنگری ابزارهای ارزشیابی بالینی است تا شکاف ناشی از تئوری و عمل، کاهش یابد.</p>
۴	کریمی و شریفی (۱۳۹۶) [۳۹]	کاهش شکاف آموزش- بالین با استفاده از مدل پرستار پژوهشگر بالینی	مروری	ایران	۹مقاله	<p>مدل پرستار پژوهشگر بالینی، یکی از مفیدترین مدل‌های موجود برای ارتقای مراقبت مبتنی بر شواهد در پرستاری و کاهش شکاف میان آموزش و بالین، است.</p> <p>دانش‌آموختگان دکتری پرستاری، چنانچه به عنوان عامل آموزش دهنده مراقبت مبتنی بر شواهد، با به کارگیری این مدل به پرستاران بالینی در جستجو و ارزیابی انتقادی بهترین شواهد، استفاده از آن شواهد در مراقبت از بیمار و در نتیجه بهبود کیفیت مراقبت-های پرستاری، کمک کنند می‌توانند با اجرای مراقبت مبتنی بر شواهد، شکاف میان آموزش دانشگاهی پرستاری و فعالیت‌های بالینی را به حداقل برسانند.</p>
۵	حیدری و همکاران (۱۳۹۱) [۹]	بررسی علل و راهکارهای فاصله تئوری و عمل در پرستاری از دیدگاه آموزش: یک مطالعه مروری	مروری	ایران	۸۵ مقاله	<p>☑ کاهش شکاف تئوری با بالین، از طریق انتخاب دانشجویان مشتاق به فراگیری مادام‌العمر، توسعه مدل نقش‌ها، استفاده از استادان متخصص بالینی پرستاری، تدریس متناسب با نیاز بالین با اصلاح برنامه‌های تحصیلی، به‌روز کردن دانش مدرسان و پرستاران، تجهیز کردن مرکز مهارت‌های بالینی در دانشکده‌ها و بیمارستان‌ها، بهتر کردن تعامل مدرسان و پرستاران، ایجاد می‌شود.</p>
۶	سعید همکاران (۱۳۹۸) [۳۰]	راهبردهای کاهش شکاف بین تئوری و عمل در آموزش پرستاری؛ مرور یکپارچه	مروری	ایران	۷مقاله	<p>بازنگری برنامه درسی، ایجاد انگیزه، صلاحیت فرهنگی، ارتباط مناسب استادان و دانشجویان، افزایش مهارت‌های تفکر انتقادی استادان و دانشجویان، افزایش مهارت بالینی استادان و بهره‌گیری از روش‌های مختلف تدریس، از جمله موارد پیشنهادی برای کاهش شکاف تئوری و عمل، در آموزش پرستاری بودند.</p>

ردیف	نویسنده و سال انتشار	عنوان مقاله	نوع مطالعه	کشور	عرصه	نتایج
۷	حسینی و همکاران (۱۳۹۵) [۱۱]	شکاف بین تئوری و عمل در پرستاری: بودن یا نبودن	مروری	ایران	مقاله ۷	<p>✓ منظور از شکاف بین تئوری و عمل، منطبق نبودن آموزش های تئوری با آن چیزی است، که پرستاران در بالین باید انجام دهند.</p> <p>✓ پرستاری متنوع و کثرت گرا است و با یافتن ارتباط صحیح میان تئوری و عمل، به خوبی قابل رشد کردن است.</p>
۸	آسمان دره و منصور بخت (۱۴۰۱) [۱۷]	مدیریت آموزشی چشم انداز پراگماتیسم	مروری	ایران	میدانی	<p>پراگماتیسم، با کاربرد معیار کارایی و سودمندی، توانسته جریان آموزش و پرورش را به زندگانی حقیقی نزدیک کند و بدین وسیله، مدیریت آموزشی را تحت الشعاع و نفوذ خود قرار دهد.</p> <p>مدیریت پراگماتیستی، بیشترین همخوانی و سنخیت را با نظریه اقتضایی مدیریت، نسبت به سایر نظریه ها دارد.</p>
۹	داوودی و حیدری (۱۳۹۹) [۱]	حرفه پرستاری؛ یک دیسیپلین پراگماتیک	مروری	ایران	مقاله ۱۹	<p>✓ پرستاری، به عنوان حرفه های بالینی یا عمل گرایانه، توصیف می شود.</p> <p>✓ عمل گرایانه، با تأثیر بر روند تولید و توسعه دانش، به کارگیری آن در عمل، آموزش پاسخگو، پژوهش های کاربردی و مراقبت های مؤثر حداکثری، توانسته است پرستاری را به حرفه های عمل گرایانه تبدیل و پرستاران را قادر ساخته، به پیشرفت بشریت کمک کنند.</p>
۱۰	سیفیان و همکاران (۲۰۲۱) [۷]	راه حل هایی برای پر کردن شکاف تئوری-عمل در آموزش پرستاری امارات متحده عربی: یک مطالعه کیفی	کیفی	امارت متحده عربی	۲۵ دانشجوی پرستاری	<p>با اصلاح برنامه درسی و ایجاد هماهنگی میان آن چیزی که در کلاس ها و آزمایشگاه ها تدریس می شود و آنچه در آموزش بالینی ارائه می گردد، می تواند شکاف تئوری و عمل را کاهش داد.</p> <p>با ایجاد فرهنگ بالینی در جامعه آموزشی پرستاری و محیط های اختصاصی آن ها نیز می توان، میزان تئوری و عمل را تا حدودی به هم نزدیک کرد.</p>
۱۱	کالوگیرو و همکاران (۲۰۲۱) [۳۴]	مدیران در طراحی مجدد برنامه درسی: چگونه رابطه تئوری-عمل می توانند پر کنند؟	کیفی	کانادا	۳۹ مدیر پرستاری	<p>✓ بازنگری برنامه درسی و ایجاد پیوند قوی میان آموزش تئوری و بالین، می تواند، پر کننده شکاف تئوری با عمل، باشد.</p> <p>✓ مدیران در هر دو محیط آموزشی و عملی می توانند، پرستاران را با ایجاد یک کمیته مشترک و ایجاد نقاط ارتباطی قوی تر با یکدیگر، شکاف تئوری-عملی را پر کنند.</p>
۱۲	محمدی و پرنندین (۱۳۹۵) [۴۰]	عوامل مؤثر بر شکاف بین دانش نظری و عملی از دیدگاه پرستاران شاغل در بیمارستان امام رضا (ع) و دانشجویان پرستاری دانشکده پرستاری و مامایی کرمانشاه در سال ۱۳۹۴	توصیفی-مقطعی	ایران	۳۷۵ پرستار و دانشجوی پرستاری	<p>کمبود پرستار، حمایت از طرف سرپرستار، مناسب نبودن تسهیلات رفاهی از دیدگاه پرستاران، سبک آموزش مربیان بالینی و به روز نبودن دانش پرستاری به عنوان مهم ترین عوامل مؤثر، بر شکاف میان دانش نظری و عملی، شناخته شد.</p>
۱۳	سالیفو و همکارانش (۲۰۲۱) [۳۸]	تجارب و ادراکات شکاف نظریه-عمل در پرستاری در محیطی با منابع محدود: یک مطالعه توصیفی کیفی	کیفی	غنا	۳۲ دانشجو، مربی و پرستار بالینی	<p>✓ نارسایی سیستم محدودیت منابع، چالش های محیط یادگیری بالینی، نظارت بالینی و کمبود استادان پرستاری کارآمد ستون فقرات، چالش هایی را تشکیل می دهد که به شکاف نظریه و عمل، در محیط تحقیق کمک می کند.</p>

ردیف	نویسنده و سال انتشار	عنوان مقاله	نوع مطالعه	کشور	عرصه	نتایج
۱۴	سفیان همکاران (۲۰۲۱) [۳۵]	مدیریت شکاف تئوری- عملی در آموزش و عمل پرستاری: شنیدن صدای دانشجویان پرستاری در امارات متحده عربی	کیفی	امارت متحده عربی	۲۵ پرستار	عدم داشتن مهارت روانی و حرکتی متناسب با محیط واقعی، به علت رشد در محیط های شبیه-ساز شده، عدم وجود پرستاران و مربیان بالینی آگاه، باعث افزایش شکاف تئوری و عمل، شده است.
۱۵	ویکز همکاران (۲۰۱۹) [۳۶]	توسعه و ادغام صلاحیت پرستاری از طریق آموزش شبیه سازی بالینی معتبر با فناوری پیشرفته: آموزش هایی برای مفهوم سازی مجدد شکاف تئوری-عمل	مروری	انگلستان	کتابخانه های	استفاده از موقعیت های شبیه سازی بالینی، باعث آمادگی دانشجویان و پرستاران در مراقبت از بیمار و بهبود نگرش آن ها در مورد شکاف تئوری و عمل، می شود.
۱۶	شوقی همکاران (۲۰۱۹) [۱۲]	راهبردهای پر کردن شکاف نظریه-عمل از دیدگاه متخصصان پرستاری	کیفی	ایران	پرستاران متخصص	توسعه برنامه درسی پایه، همکاری تعاملی میان پرستاران و دانشکده ها، طراحی و اجرای یک دستورالعمل استاندارد بالینی، از جمله راهکارهای اعلام شده برای شکاف تئوری، در بالین می باشد که شکاف میان تئوری و عمل، مورد نیاز است. ایجاد بستر مناسب برای آموزش متقابل پرستاران و مربیان پرستاری، همراه با استفاده از زبان عمل گرایانه در قالب دستورالعمل های بالینی، می تواند به کاهش این شکاف کمک کند.
۱۷	یونس (۲۰۲۰) [۱۵]	عمل گرای عملیاتی و استنباطی: مفاهیمی برای توسعه و عملکرد دانش پرستاری	مروری	کانادا	کتابخانه های	عمل گرای و استنباط گرای، در رویکرد پراگماتیسم، می تواند کمک کننده توسعه انعکاس عمل گرای، در عملکرد پرستاران باشد.

جدول ۴: فراوانی و درصد نسبی مقالاتی که عوامل مؤثر بر شکاف تئوری و عمل، بر اساس رویکرد پراگماتیسم، در پرستاری

طبقات و زیر طبقات	تعداد مقالات	درصد مقالات	مؤلفین و سال مقالات
الف) عوامل فردی	۱۱	۶۴/۷۰ درصد	خدایی و همکاران (۲۰۱۶)، حیدری و همکاران (۱۳۹۱)، سعید و همکاران (۱۳۹۸)، داوودی و همکاران (۱۳۹۹)، حسینی و همکاران (۱۳۹۵)، شوقی و همکاران (۱۳۹۱)، سعید و همکاران (۱۳۹۸)، حقانی (۱۳۹۰)، یونس (۲۰۱۶)، سفیان و همکاران (۲۰۲۱)، کریمی و شریفی (۱۳۹۶).
۱) انگیزه تحصیلی و آموزش مداوم؛	۴	۲۳/۵۲ درصد	خدایی و همکاران (۲۰۱۶)، حیدری و همکاران (۱۳۹۱)، سعید و همکاران (۱۳۹۸)، داوودی و همکاران (۱۳۹۹).
۲) مهارت ارتباطی قوی؛	۳	۱۷/۶۴ درصد	حسینی و همکاران (۱۳۹۵)، شوقی و همکاران (۱۳۹۱)، سعید و همکاران (۱۳۹۸).
۳) ارتقای تفکر انتقادی	۵	۲۹/۴۱ درصد	سعید و همکاران (۱۳۹۸)، حقانی (۱۳۹۰)، یونس (۲۰۱۶)، سفیان و همکاران (۲۰۲۱)، کریمی و شریفی (۱۳۹۶).
ب) عوامل سازمانی	۱۳	۷۶/۴۷ درصد	سفیان و همکاران (۲۰۲۱)، حیدری و همکاران (۱۳۹۱)، حسینی و همکاران (۱۳۹۵)، آسمان دره و منصوربخت (۱۴۰۱)، شوقی و همکاران (۱۳۹۱)، سعید و همکاران (۱۳۹۸)، کالوگیر و همکاران (۲۰۲۱)، ویکز و همکاران (۲۰۱۹)، کرمان ساوری و ایمانی (۲۰۱۳)، خدایی و همکاران (۲۰۱۶)، سالیفو و همکاران (۲۰۲۱).
۱) آموزش مبتنی بر بالین؛	۴	۲۳/۵۲ درصد	سفیان و همکاران (۲۰۲۱)، حیدری و همکاران (۱۳۹۱)، حسینی و همکاران (۱۳۹۵)، آسمان دره و منصوربخت (۱۴۰۱).
۲) بازبینی برنامه درسی؛	۵	۲۹/۴۱ درصد	سفیان و همکاران (۲۰۲۱)، حیدری و همکاران (۱۳۹۱)، شوقی و همکاران (۱۳۹۱)، سعید و همکاران (۱۳۹۸)، کالوگیر و همکاران (۲۰۲۱).

طبقات و زیر طبقات	تعداد مقالات	درصد مقالات	مؤلفین و سال مقالات
۳) استفاده از متدهای نوین آموزشی؛	۴	۲۳/۵۲ درصد	سیفیان و همکاران (۲۰۲۱)، ویکز و همکاران (۲۰۱۹)، آسمان دره و منصوربخت (۱۴۰۱)، کرمان ساوری و ایمانی (۲۰۱۳).
۴) توانمندسازی پرستاران در جایگاه‌های مختلف شغلی؛	۶	۲۵/۲۹ درصد	خدایی و همکاران (۲۰۱۶)، حیدری و همکاران (۱۳۹۱)، سعید و همکاران (۱۳۹۸)، سیفیان و همکاران (۲۰۲۱)، سالیفو و همکاران (۲۰۲۱).
۵) ارائه تسهیلات و تجهیزات نوین آموزشی؛	۴	۲۳/۵۲ درصد	حیدری و همکاران (۱۳۹۱)، کرمان ساوری و ایمانی (۲۰۱۳)، شوقی و همکاران (۲۰۱۹)، سالیفو و همکاران (۲۰۲۱).

بحث

نتایج این پژوهش، نشان داد که پرستاری به عنوان یک علم عمل‌گرا می‌باشد. استفاده از رویکرد فلسفی پراگماتیسم، نقش مهمی در افزایش یادگیری، کیفیت استانداردها و مراقبت‌های پرستاری دارد. ارتباط بالین، عمل و دانش، موجب کاربردی شدن حرفه پرستاری از نظر پراگماتیسم، می‌شود. این رویکرد، با نزدیک کردن تئوری و عمل، نقش مهمی در کاهش این شکاف دارد [۴۱]. رویکرد پراگماتیسم، با نگاه کاربردی کردن پژوهش‌های پرستاری و ارائه مراقبت‌های پرستاری مبتنی بر شواهد، نقش مهمی در کاهش خلأ تئوری تا عمل، دارد [۴۲]. رویکرد پراگماتیسم، نقش اساسی در مراقبت‌های پرستاری مبتنی بر شواهد، دارد [۴۳]. در پرستاری، فعالیت‌های مبتنی بر شواهد و بالین، آن است که منظور از شواهد، اطلاعات به‌دست آمده، در جهت پیدا کردن یک راه حل مناسب، از یک سؤال بالینی می‌باشد، که این اطلاعات، باعث کمک به حل مسأله می‌گردد؛ در نتیجه حل این مسأله، موجب ارتقای بالین می‌شود [۴۴، ۴۵]؛ بنابراین می‌توان گفت که فعالیت‌های مبتنی بر شواهد، نقش مهمی در کاهش دانش تئوری و نظری دارند [۴۶]. پراگماتیسم، علم تجربی و آرمانی است که تأکید بر مشکل‌گشایی دارد. این روش آموزشی، شاگرد محور، می‌باشد. بیشتر معلم‌ها، نقش هادی و راهنما را دارند [۱]. این رویکرد فلسفی، تأکید بر خلاقیت و افزایش تفکر انتقادی در بالین دارد [۲۲]. در رویکرد پراگماتیسم، تجربه، موجب افزایش انگیزه‌های یادگیری می‌شود و در این اسلوب درسی، فراگیران کاملاً فعال و بالانگیزه می‌باشند [۱]. براساس این رویکرد، آموزش تفکر انتقادی، نقش مهمی در یادگیری فراگیران و به روز کردن استادان و مربیان، دارد؛ به همین دلیل این مسأله موجب کاهش فاصله تئوری تا بالین، می‌گردد [۳۰]. در آموزش پرستاری، رویکرد پراگماتیسم، موجب سودمند شدن نظریه و ایده‌های پرستاری در تولید علم و ارزش می‌شود [۱]. امروزه، همگام با بروز تحولات در آموزش پرستاری و نیاز فراگیران برای یادگیری، نیاز به بازنگری مجدد برنامه‌های درسی و محتوای تئوری‌های پرستاری می‌باشد [۳۰]. از آنجایی که رویکرد پراگماتیسم، براساس دانش مراقبت‌های پرستاری می‌باشد؛ اما

این رویکرد، نقش مهمی در توسعه دیسپلین‌های پرستاری دارد. اغلب فلسفه پراگماتیسم، به مشکلات بالین می‌پردازد [۱]. براساس این مکتب، تجربه، نقش مهمی در ارتقای کیفیت مراقبت‌های پرستاری دارد [۱۱]. براساس رویکرد پراگماتیسم، آموزش، باید براساس نیازهای فراگیران و با هدف رشد جنبه‌های فکری، اخلاقی و اجتماعی باشد [۱]. رویکرد پراگماتیسم، در مدیریت پرستاری نیز به صورت ایجاد انگیزه در فراگیران، جهت افزایش یادگیری می‌باشد. این رویکرد، به حل مشکلات، از طریق تمرین و تجربه در یک محیط طبیعی تأکید می‌کند [۲]. آماده‌سازی پرستاران با فرهنگ و محیط کار، یکی از اولویت‌های مدیریت پرستاری می‌باشد [۳۰]؛ زیرا بیشتر محیط بالین، پیوسته در حال تغییر و تکامل می‌باشد و ایجاد فرصت آموزش مداوم در نظام آموزشی مبتنی بر تجربه، نقش مهمی در یادگیری فراگیران دارد [۲۱]. فلسفه پراگماتیسم، با نظریه مدیریت علمی، عمل‌گرایی و مدیریت اقتضایی، ارتباط دارد [۴۱، ۴۷]. نظریه مدیریت علمی، تیلور دومین گام مکتب پراگماتیسم، بر پایه پاداش، برای کار درست می‌باشد [۱۷]. در نظریه مدیریت، تیلور پاداش، نقش مهمی در افزایش انگیزه‌های کاری دارد [۴۸]؛ همچنین نظارت بر کار فراگیران، نقش اساسی در افزایش یادگیری و ایجاد انگیزه در فراگیران دارد [۵]. در شیوه مدیریت اقتضایی، بازسازی تجربه، در یک شرایط محیط واقعی انجام می‌گیرد. تأکید آموزش و یادگیری، بر اساس شیوه حل مسأله در زندگی واقعی می‌باشد [۴۹]. در مکتب پراگماتیسم، رویکرد مبتنی بر عملکرد نیازهای فراگیران و محیط کار، انجام می‌شود. به همین منظور مدیران، نقش مهمی در ایجاد بستر مناسب برای آموزش را دارند [۲۳]. براساس مکتب پراگماتیسم، تجربه و افزایش مهارت‌های حل مسأله، نقش مهمی در کاهش سطوح سازمانی، انعطاف‌پذیری و سازگاری با محیط را دارد [۱۷]. یکی از راهکارهای مدیریتی، که نقش مهمی در کاهش فاصله تئوری تا بالین را دارد، برگزاری کارگاه‌های آموزشی و دوره‌های بازآموزی می‌باشد، که نقش زیادی در به روز کردن اطلاعات و کاربردی شدن دانش نظری در عمل دارد [۵]؛ زیرا یکی از عوامل مؤثر در کاهش فاصله تئوری

نتیجه گیری

موضوع اثبات تئوری تا عمل، از مباحث مهم رویکرد پراگماتیسم، می باشد. براساس مطالعات انجام شده، پراگماتیسم، به عنوان یک روش تجربی و عمل گرا، نقش مهمی در کاهش خلأ تئوری تا بالین دارد. مکتب پراگماتیسم، به عنوان یک رویکرد فلسفی در تجربه های بالینی می باشد. معلم در این روش، نقش محوری را دارد. مربیان، با ایجاد انگیزه و حس ارزشمندی در فراگیران کمک می کنند؛ همچنین معلم، به عنوان هادی باید محتوای آموزشی را در طی بالین و شرایط واقعی فراهم آورد و از مهارت های حل مسأله و تفکر انتقادی در افزایش دانش و تقویت مهارت های بالینی فراگیران، استفاده کند؛ با وجود این نگاه فلسفی، موجب کاهش تعارضات و بحران های ناشی از خلأ تئوری تا عمل، می گردد.

تعارض منافع

نویسندگان تصریح می کنند که هیچ گونه تضاد منافی در پژوهش حاضر، وجود ندارد.

ملاحظات اخلاقی

تحقیق مروری حاضر، استخراجی از تکلیف درسی فلسفه، علم پرستاری، در مقطع دکتری تخصصی پرستاری بوده و کد اخلاق، گرفته نشده است.

حمایت مالی

این پژوهش پشتیبان مالی نداشته و با هزینه شخصی، انجام شده است.

تشکر و قدردانی

پژوهشگران، از همکاری و مساعدت مسئولان آموزش گروه پرستاری دانشگاه علوم توانبخشی و سلامت اجتماعی، کمال تشکر و قدردانی را ابراز می کنند.

تا عمل، تأکید بر مدیریت نیروی انسانی کارآمد، می باشد [۳۰]. براساس مکتب پراگماتیسم، استفاده از روش های نوین آموزشی مانند: شبیه سازی به همراه برگزاری کارگاه های آموزشی ضمن خدمت و آموزش مداوم، نقش مهمی در یادگیری بالینی دارد [۳۰]. اصلاح برنامه آموزش درسی، به همراه درگیر کردن استادان و مربیان بیمارستانی در کاربردی کردن تئوری در بالین، نقش مهمی در اثربخشی رویکرد پراگماتیسم، خواهد داشت [۹]. در بعد تحقیق پرستاری می توان گفت که پراگماتیسم، یک رویکرد مهم در کاربردی کردن نظریه ها و مدل های پرستاری می باشد، که موجب عملیاتی و کاربردی شدن تئوری و دانش پرستاری می گردد [۱]. یکی از مسائل مهم اساسی در کاهش تئوری تا بالین، انجام مطالعات پرستاری، برپایه تئوری ها و مدل های پرستاری می باشد [۵۰]؛ همچنین کاربردی بودن مطالعات پرستاری و انجام مطالعات پرستاری مبتنی بر شواهد، موجب کاهش این خلأ می گردد [۵۱]. به عبارتی آموزش مبتنی بر شواهد، با هدف استفاده درست، جدی و عقلانی، از بهترین شواهد تحقیقاتی، در اخذ بهترین تصمیمات بالینی، می باشد [۴۴]. مکتب پراگماتیسم، در مطالعات ترکیبی (کمی و کیفی)، نقش مهمی دارد؛ زیرا این تحقیقات برپایه تئوری و عمل، می باشد [۵۲]؛ به همین دلیل می توان گفت که یکی از مزایای مطالعات پرستاری برپایه پراگماتیسم، عینی و کاربردی بودن یافته های پژوهش می باشد [۵۳]. این رویکرد، به عنوان حرکتی پویا، نقش مهمی در رشد توسعه نظریه ها دارد [۱۱]. براساس رویکرد پراگماتیسم، تئوری که از تجربه به دست می آید نقش مهمی در کاهش فاصله تئوری تا عمل دارد [۱۱]. تمامی پژوهش های انجام شده نشان می دهد که تئوری ها و فلسفه های آموزشی، نقش مهمی در یادگیری و ارتقای کیفیت آموزش دارد. نظریه پردازان پرستاری، بر این عقیده می باشند که آشنایی با رویکردهای فلسفی و توجه عمیق به آن ها نقش اساسی در کاهش بحران ها و چالش های حرفه ای، دارد [۱۳].

[۵۴]

References:

1. Davoudi M, Heydari A. Nursing profession: a pragmatic discipline. thums-jms 2020;8(1):82-95.
2. Mazaheri H. A Comparison between the Valuation Principles of Pragmatic Educational Philosophy and those of the Document of Fundamental Transformation of IRI Educational System. Scientific Journal of Islamic Education 2021;28(46):165-93.
3. Warrender D. Mental health nursing and the theory-practice gap: Civil war and intellectual self-injury. J Psychiatr Ment Health Nurs 2021.
4. Tingle J. The alarming gap between theory and practice in NHS patient safety. Br J Nurs 2021;30(21):1260-2.
5. Khodaei A, Mansourain M, Ganjei S, Asgari H. strategies for decreasing gap Between Theory & Clinical Performance from the Viewpoints of Nursing

- Students in Tabriz University of Medical Sciences. *Research in Medical Education* 2016;8(2):49-59.
6. Gallagher P. How the metaphor of a gap between theory and practice has influenced nursing education. *Nurse Educ Today* 2004;24(4):263-8.
 7. Saifan A, Devadas B, Daradkeh F, Abdel-Fattah H, Aljabery M, Michael LM. Solutions to bridge the theory-practice gap in nursing education in the UAE: a qualitative study. *BMC Med Educ* 2021;21(1):490.
 8. Jamshidy L, Mozaffari H, Sharifi R, Hamzeh H, Moradpoor H. Assessing viewpoints of dental students about factors affecting bridge the gap between theoretical education and practical training in Kermanshah University of Medical Sciences. *Education Strategies in Medical Sciences* 2019;11(6):107-13.
 9. Heydari A, Soudmand P, Hajiabadi F, Armat M, Rad M. The causes and solutions of the theory and practice gap from nursing education view point: A review article. *Journal of Medical Education Development* 2014;7(14):72-85.
 10. Dobson K, Beshai S. The theory-practice gap in cognitive behavioral therapy: reflections and a modest proposal to bridge the gap. *Behav Ther* 2013;44(4):559-67.
 11. Hosseini M, Sepahvand M, Mohammadi Shahbolaghi F, Neyseh F, Bagheri Noaparast K. Gap between theory and practice in nursing: Be or Not. *Journal of Nursing Education* 2016;5(1):23-9.
 12. Shoghi M, Sajadi M, Oskuie F, Dehnad A, Borimnejad L. Strategies for bridging the theory-practice gap from the perspective of nursing experts. *Heliyon* 2019;5(9):e02503.
 13. KarimiMoonaghi H, Sharifi H. Reducing the Theory-Practice Gap Using Clinical Nurse Scholar Model. *Journal of Torbat Heydariyeh University of Medical Sciences* 2017;5(2):62-71.
 14. Haghania F. Active learning: An approach for reducing theory-practice gap in clinical education. *Iranian journal of medical education* 2012; 11(9):1179-90.
 15. Younas A. Operationalist and inferentialist pragmatism: Implications for nursing knowledge development and practice. *Nurs Philos* 2020;21(4):e12323.
 16. Hartrick Doane G, Varcoe C. Toward compassionate action: pragmatism and the inseparability of theory/practice. *ANS Adv Nurs Sci* 2005;28(1):81-90.
 17. asemandareh a, ihamid, BAKHT M. Educational management in the perspective of pragmatism. *New Approach in Educational Sciences* 2022;4(1):1-7.
 18. Clark JH, Baroody FM, Naclerio RM. A pragmatic approach towards sinonasal diseases. *The Journal of Allergy and Clinical Immunology: In Practice* 2020;8(5):1556-8.
 19. Pryjmachuk S. Pragmatism and change: some implications for nurses. *Journal of Nursing Management* 1996;4(4):201-5.
 20. Jafarigohar M, Rostami Abusaeedi AA, Jamalvandi B. Philosophical Schools of Education in English Language Teaching. *Foreign Language Research Journal* 2015;5(2):183-214.
 21. Kermansaravi F, Navidian A, Imani M. Nursing students' views toward quality of theoretical and clinical nursing education: A qualitative Study. *The Journal of Medical Education and Development* 2013;7(4):28-40.
 22. Jasemi A, Hashemi A, Gholtash A, Mashinchi A. A Study of the Components of the Style of the Iranian-Islamic Educational System and the Philosophical School of Pragmatism. *Islamic Life Journal* 2020;4(2):158-72.
 23. Biniiaz V, Karimi Mooanaghi H. what is Practice-based learning? *gums-rme* 2016;8(3):71-3.
 24. Bahmanpour K, Navipour H, Ahmadi F, Kazemnejad A. A concept analysis of critical thinking in clinical nursing. *Scientific Journal of Kurdistan University of Medical Sciences*. 2017;22(2):96-109.
 25. Deering K, Williams J, Stayner K, Pawson C. Giving a voice to patient experiences through the insights of pragmatism. *Nursing Philosophy* 2021;22(1):e12329.
 26. Arksey H, O'Malley L. Scoping studies: towards a methodological framework. *International journal of social research methodology* 2005;8(1):19-32.
 27. shirozhan s, Arsalani N, shoja m. A Review of Methods for Assessing the Care Needs of Patients with Disabilities. *ijsr* 2021;2(2):13-21.
 28. Westphaln KK, Regoeczi W, Masoty M, Vazquez-Westphaln B, Lounsbury K, McDavid L, et al. From Arksey and O'Malley and Beyond: Customizations to enhance a team-based, mixed approach to scoping review methodology. *MethodsX* 2021;8:101375.
 29. Tranquillo J, Stecker M. Using intrinsic and extrinsic motivation in continuing professional education. *Surg Neurol Int* 2016;7(Suppl 7):S197-9.
 30. Moradian ST, Nehrir B, Khaghanizade M. Strategies for reducing theory practice gap in nursing education: An Integrative Review. *Journal of Nursing Education* 2019;8(2):58-64.
 31. Lee TR, Goddard HW. Developing family relationship skills to prevent substance abuse among high-risk youth. *Family Relations*. 1.۵-۹۸۹.۳۰۱
 32. Edward M. Glaser. "Defining Critical Thinking". The International Center for the Assessment of Higher Order Thinking (ICAT, US)/Critical Thinking Community. Retrieved 22 March 2017.
 33. Sadathoseini A, Alhani F, Khosropanah Ah, Bahjatpour A. A critical study of liberalism in nursing practice 2011;4(19):47-61.
 34. Kalogirou MR, Chauvet C, Yonge O. Including administrators in curricular redesign: How the academic-practice relationship can bridge the practice-theory gap. *J Nurs Manag*. 2021 May;29(4):635-641. doi: 10.1111/jonm.13209. Epub 2020 Nov 30. PMID: 33145824.
 35. Saifan A, Devadas B, Mekkawi M, Amoor H, Matizha P, James J, Al-Yateem N. Managing the theory-practice gap in nursing education and practice: Hearing the voices of nursing students in the United Arab Emirates. *J Nurs Manag* 2021 Sep;29(6):1869-1879. doi: 10.1111/jonm.13407. Epub 2021 Jul 16. PMID: 34217148.
 36. Weeks KW, Coben D, O'Neill D, Jones A, Weeks A, Brown M, et al. Developing and integrating nursing competence through authentic technology-enhanced clinical simulation education: Pedagogies for reconceptualising the theory-practice gap. *Nurse Educ Pract* 2019;37:29-38.
 37. "Empowered." Merriam-Webster.com Dictionary, Merriam-Webster, <https://www.merriam->

- webster.com/dictionary/empowered. Accessed 18 Sep. 2022.
38. Salifu DA, Gross J, Salifu MA, Ninnoni JP. Experiences and perceptions of the theory-practice gap in nursing in a resource-constrained setting: A qualitative description study. *Nurs Open* 2019;6(1):72-83.
 39. Karimi moanaghi H, hasanian ZM. Schools and Theories of Educational Psychology. *gums-rme* 2015;7(3):71-6.
 40. Mohammadi MM, Parandin S. Factors affecting the gap between the theoretical and practical knowledge from the perspective of the nurses in imam reza hospital and nursing students in nursing and midwifery school in kermanshah, 2015. *Nursing and Midwifery Journal* 2016;14(5):455-464.
 41. Muldoon J. Taylor made management. *The Palgrave Handbook of Management History* 2020:499-520.
 42. McCready JS. Jamesian pragmatism: a framework for working towards unified diversity in nursing knowledge development. *Nurs Philos* 2010 Jul;11(3):191-203. doi: 10.1111/j.1466-769X.2010.00444.x. PMID: 20536768.
 43. Gitlin LN, Baier RR, Jutkowitz E, Baker ZG, Gustavson AM, Sefcik JS, et al. Dissemination and Implementation of Evidence-Based Dementia Care Using Embedded Pragmatic Trials. *J Am Geriatr Soc*. 2020;68 Suppl 2(Suppl 2):S28-S36.
 44. Berman A, Frandsen G, Snyder S. *Kozier & Erb's Fundamentals of Nursing, Global Edition*: Pearson Education Limited; 2021.
 45. Potter PA, Perry AG, Stockert PA, Hall AM. *Fundamentals of Nursing: Elsevier Health Sciences*; 2020.
 46. Mackey A, Bassendowski S. The History of Evidence-Based Practice in Nursing Education and Practice. *J Prof Nurs* 2017;33(1):51-5.
 47. Thomas M, Rowland C. Leadership, pragmatism and grace: A review. *Journal of Business Ethics* 2014;123(1):99-111.
 48. Uddin N, Hossain F. Evolution of modern management through Taylorism: An adjustment of Scientific Management comprising behavioral science. *Procedia Computer Science*. 2015;62:578-84.
 49. Mitchell T. Fred Edward Fiedler (1922-2017). *Am Psychol*. 2018 Feb-Mar;73(2):199. doi: 10.1037/amp000198. PMID: 29481111.
 50. Alligood MR. *Nursing theorists and their work-e-book: Elsevier Health Sciences*; 2017.
 51. Polit DF, Beck CT. *Nursing research: Generating and assessing evidence for nursing practice: Lippincott Williams & Wilkins*; 2008.
 52. Glogowska M. Paradigms, pragmatism and possibilities: mixed-methods research in speech and language therapy. *Int J Lang Commun Disord* 2011;46(3):251-60.
 53. Allmark P, Machaczek K. Realism and Pragmatism in a mixed methods study. *Journal of advanced nursing* 2018;74(6):1301-9.
 54. Browne AJ. The influence of liberal political ideology on nursing science. *Nurs Inq* 2001;8(2):118-29.

Theory-practice gap in nursing based on pragmatism approach: a review study

**Leila Rafiee-Vardanjani¹, Masoud Fallahi-Khoshknab^{2*}, Abolfazl Rahgoi³
Soheila Zabolipour¹, Tahere Gilvari¹**

Received: 2023/02/28

Revised: 2023/06/22

Accepted: 2023/06/26

1. PhD student of Nursing, Student Research Committee, University of Rehabilitation Sciences and Social Health, Tehran, Iran
2. Professor of Nursing, Department of Nursing, University of Social Welfare and Rehabilitation Sciences, Tehran, Iran
3. University lecturer of nursing, Department of Nursing, University of Social Welfare and Rehabilitation Sciences, Tehran, Iran

Journal of Education and Ethics in Nursing, Vol.11, No.3&4, Fall & Winter 2022

J Educ Ethics Nurs 2022;11(3&4):61-73

Abstract:

Introduction:

Theory-practice gap is one of the basic and oldest problems of nursing, which has shown itself well in the bedside and training of nurses. The use of philosophical approaches such as pragmatism is a solution to help reduce this gap and recognize the existing challenges in order to solve this gap. Therefore, the present study was conducted with the aim of investigating the pragmatism approach on the nursing theory-practice gap.

Materials and Methods:

The present study is a scoping review type and Persian and English articles extracted from internal databases SID, MAGIRAN and IRANDOC and external databases PubMed, EMBASE, ScienceDirect, Google Scholar, ProQuest, SCOPUS and CINHEAL in the period from 2012 to 2022 using keywords theory-clinic gap, theory-to-practice gap, theory-bedside gap, theory-practice challenges, practicality challenges of nursing theories, philosophy of nursing education, philosophical schools in education, critical thinking at the clinical, Evidence-based nursing, process nursing and clinical improvement, pragmatism and education, nursing and pragmatism separately, combined and its English equivalent using Boolean operators.

Results:

A review of the selected articles showed that the gap between theory and practice based on the approach of pragmatism in nursing is divided into two main categories: a) individual factors including three subgroups: 1) motivation to study and continuous education, 2) strong communication skills, and 3) improving critical thinking, and b) Organizational factors include five main factors: 1) clinical-based training, 2) revision of the curriculum, 3) use of new training methods, 4) empowerment of nurses in different job positions, and 5) provision of new training facilities and equipment.

Conclusion:

Paying attention to factors that increase the motivation and information of personnel along with strengthening critical thinking skills along with paying attention to organizational factors such as the use of new educational methods and empowering nurses in different branches can be a factor to reduce the gap in the theory of practice based on the pragmatism approach.

Keywords: Theory-Practice Gap, Nursing, Pragmatism

* Corresponding author Email: fallahi@uswr.ac.ir